

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“

არააუდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

შინაარსი

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“	5
2. კომპანიას საოპერაციო გარემო	5
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	5
4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში	18
5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	19
6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	20
7. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები	22
8. მარაგები	22
9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	23
10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	24
11. სესხები	24
12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	24
13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან.....	25
14. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	25
15. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	25
16. ფინანსური ხარჯები	25
17. ფინანსური შემოსავალი	26
18. პირობითი ვალდებულებები	26
19. ფინანსური რისკის მართვა.....	27
20. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება	31
21. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	31
22. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები.....	32

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები		8	4
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	600	–
სულ გრძელვადიანი აქტივები		608	4
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	68	36
მარაგები	8	5,399	4,435
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	2,908	2,388
გადახდილი ავანსები		336	204
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		–	101
გაცემული სესხები		1,727	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	2,208	1,369
სულ მიმდინარე აქტივები		12,646	8,533
სულ აქტივები		13,254	8,537
კაპიტალი			
გაუნაწილებელი მოგება		3,086	2,028
სულ კაპიტალი		3,086	2,028
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	7	581	–
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		13	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		594	–
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	11	–	2,002
საიჯარო ვალდებულებები	7	108	–
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	5,438	2,720
საგარანტიო ანარიცხები	6	68	36
ფინანსური თავდებობის ანარიცხები		1,006	1,253
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		1,214	379
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	1,740	119
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		9,574	6,509
სულ ვალდებულებები		10,168	6,509
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		13,254	8,537

გიორგი ბერიძე
დირექტორი

თეიმურაზ დარისპანაშვილი
ფინანსური დირექტორი

შპს „თეგეტა ქონსორაქშენ ექვიფმენტ“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები			
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	8 600	4 -
სულ გრძელვადიანი აქტივები		608	4
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	68	36
მარაგები	8	5,399	4,435
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	2,908	2,388
გადახდილი ავანსები		336	204
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		-	101
გაცემული სესხები		1,727	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	2,208	1,369
სულ მიმდინარე აქტივები		12,646	8,533
სულ აქტივები		13,254	8,537
კაპიტალი			
გაუნაწილებელი მოგება		3,086	2,028
სულ კაპიტალი		3,086	2,028
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	7	581	-
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		13	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		594	-
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	11	-	2,002
საიჯარო ვალდებულებები	7	108	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	5,438	2,720
საგარანტიო ანარიცხები	6	68	36
ფინანსური თავდებობის ანარიცხები		1,006	1,253
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		1,214	379
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	1,740	119
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		9,574	6,509
სულ ვალდებულებები		10,168	6,509
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		13,254	8,537

გიორგი ბერიძე
დირექტორი

თეიმურაზ დარისკანაშვილი
ფინანსური დირექტორი

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექსპერტენტ“
 მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	13	36,489	16,307
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	14	(32,989)	(14,439)
საერთო მოგება		3,500	1,868
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	15	(546)	(375)
რეალიზაციის და დისტრიბუციის ხარჯები		(420)	(156)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		1	17
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(50)	(32)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		2,485	1,322
ფინანსური შემოსავალი	17	304	160
ფინანსური ხარჯები	16	(610)	(259)
მოგება დაბეგვრამდე		2,179	1,223
მოგების გადასახადის ხარჯი		(104)	(47)
წლის მოგება		2,075	1,176
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		2,075	1,176

კომპანია	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	–	2,405	2,405
გამოცხადებული დივიდენდები	–	(300)	(300)
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე	–	(1,253)	(1,253)
გაცემული ფინანსური გარანტიები (მე-18 პენიშენა)	–	1,176	1,176
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	2,028	2,028
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	–	2,028	2,028
ფასს 16-ის მიღების ეფექტი	–	(17)	(17)
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	–	2,011	2,011
დივიდენტის გამოცხადება	–	(1,000)	(1,000)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	2,075	2,075
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	–	3,086	3,086

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექსპიმენტ“
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		2,179	1,223
კორექტირებები:			
ძირითადი საშუალებების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა		72	1
ფინანსური შემოსავალი თავდებობიდან		(247)	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხი / (ამობრუნება)	9	18	(38)
საპროცენტო შემოსავალი	17	(56)	21
საპროცენტო ხარჯი	11, 16	302	250
საკუთრო სხვაობიდან მიღებული ზარალი / (შემოსულობა)	16, 17	287	(139)
ნაპატიები სავაჭრო ვალდებულებები		-	(7)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალის ცვლილებებამდე		2,555	1,311
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(538)	2,060
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		(132)	(99)
ცვლილებები მარაგებში		(964)	520
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		2,693	(749)
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხებში		32	36
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივში		(32)	(36)
ცვლილებები სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		1,634	(129)
ცვლილებები საგადასახადო ვალდებულებებში		835	(75)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		3,528	1,528
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3)	-
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		6,080	2,839
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(7)	(3)
გაცემული სესხები		(2000)	1,024
გაცემული სესხების დაფარვა		300	(1,015)
მიღებული პროცენტი		29	(21)
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(1678)	(15)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების აღება	11	9,760	6,212
გადახდა საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი წილისთვის		(46)	-
სესხების დაფარვა	11	(11,939)	(7,865)
გადახდილი პროცენტი	11	(247)	(245)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის დაფარვა		(66)	-
გადახდილი დივიდენდები		(1,000)	(300)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		(3,538)	(2,198)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(25)	(82)
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		839	544
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		1,369	825
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	10	2,208	1,369

5-დან 32-მდე გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტის“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერია 206316645. კომპანია დარეგისტრირდა 2007 წლის 5 დეკემბერს და ის საქართველოში ფუნქციონერებს. კომპანია შეიქმნა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0131, დ. აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ, #5.

კომპანიას სრულად ფლობს შპს „თეგეტა მოტორსი“, ხოლო მისი საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა ბატონი თემურ კოხოძე.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა მძიმე სამშენებლო ავტომობილების რეალიზაცია. კომპანია JCB-ის და DRESSTA-ს ოფიციალური პარტნიორია საქართველოში და გვთავაზობს ცნობილი ბრიტანული ბრენდის, JCB-ის სამშენებლო და საგზაო ტექნიკას სრული საგარანტიო მომსახურებით, ასევე, ნებისმიერი სამშენებლო ტექნიკის სერვისსა და სათადარიგო ნაწილებს.

2. კომპანიას საოპერაციო გარემო

კომპანიის საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები და სასესხო და კაპიტალის ბაზრები არ არის სათანადოდ განვითარებული. თუმცა, ბოლო წლების განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების გაძლიერებისთვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. შედეგად, ბოლო წლებში საქართველომ გააუმჯობესა მნიშვნელოვანი მაჩვენებლები, მათ შორის ქვეყნის გარე წყაროებით შეფასებული მაჩვენებლებიც, როგორც არის სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი, ბიზნესის განხორციელების სიმარტივე, ეკონომიკური თავისუფლება და სხვ. კომპანიას ხელმძღვანელობის აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს შეუწყობს საქართველოში ბიზნესის წარმოების რისკების შემცირებას.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდწილად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს საბაზრო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების შეფერხება განვითარებულ ქვეყნებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებებში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც კომპანია მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. კომპანია განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში პრინციპალის სახით გამოდის თუ - აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. კომპანია არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. კომპანიამ ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, გარდა აგენტის მომსახურებებისა, რადგან ის ტიპიურად აკონტროლებს საქონელს, მისი კლიენტზე გადაცემამდე. აგენტის მომსახურებების გაწევა არ მომხდარა 2019 წლის განმავლობაში.

შემოსავლები გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის გასვლის შემდეგ გამოყენებული რესურსების მეთოდის გამოყენებით, რათა კომპანიამ შეაფასოს მომსახურების სრულად შესრულების პროგრესი, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს კომპანიას მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

კომპანია განიხილავს არსებობს თუ არა ხელშეკრულებაში სხვა დაპირებებიც, რომლებიც განცალკევებულია შესასრულებელი მოვალეობისგან, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს ოპერაციის ფასის ნაწილი. (მაგ. გარანტიები, კლიენტთა წახალისების ქულები და სხვ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, კომპანია განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი არის კომპანიას მიერ მომხმარებლისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოპოვებული უფლება. თუ კომპანია კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებულ ანაზღაურებად. კომპანია არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო მოთხოვნა

სავაჭრო მოთხოვნა წარმოადგენს კომპანიის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც კომპანიას კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს კომპანიის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემოსავლად აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(გ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

კომპანიის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯები საიჯარო ვალდებულებებზე;
- ▶ საკუროსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული სხვა დანახარჯები.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკურსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციამია, თუ წმინდა ზარალის.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(დ) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც კომპანიის სამუშაო ვალუტაა.

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება ლარში, რომლის კონვერტაციაც ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები ასახულია მოგებაში ან ზარალში.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული მოგებისა და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

შესაბამისი აქტივების, ხარჯების ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველ აღიარებაზე სპოტ სავალუტო კურსის გამოყენების განსასაზღვრად, ისეთი არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, რომლებიც წინასწარ გადახდებს უკავშირდება, გარიგების თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც კომპანია თავდაპირველად აღიარებს საავანსო გადახდიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივებს ან არაფულად ვალდებულებებს. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, კომპანიამ თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

(ე) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადი განაწილებულ მოგებაზე ირიცხება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე გადანაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც ფიზიკური ან არარეზიდენტი პირები არიან საქართველოში, წმინდა განაწილების 15/85-ზე განაკვეთით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიას მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

(ე) გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგვრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივებისა და მომსახურებების შესყიდვისას წარმოშობილი ბრუნვის გადასახადი არის დაუბრუნებადი საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა აისახება როგორც საგადასახადო დავალიანება (მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები), (მოგების გადასახადის გარდა), რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებებს სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის ანგარიშების შექმნით. ამიტომ კომპანია თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(ვ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარე და გრძელვადიანი კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცემა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანად არის კლასიფიცირებული.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო დანახარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს მარაგების შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. სამშენებლო ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

(თ) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით. დანახარჯები მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება მოიცავს მასალების, შრომისა და ნებისმიერ პირდაპირ ხარჯს, რომელიც უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად;

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე დაირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო გამოყენების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულება, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

თავდაპირველად აღებული განკარგვით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი აღიარებაველად აღებული განკარგვით მიღებულ.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან მაშინ, როდესაც

მისი რეზერვად აღებული განკარგვით მიღებულ.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან მაშინ, რომ ძირითადი რეზერვად აღებული განკარგვით მიღებულ.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ანრიითადი

საშუალებების და აღებული განკარგვით მიღებულ.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ანრიითადი, რაღირდება აღებული განკარგვით მიღებულ

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლებას.

ცვეთა აღიარება მოგებაში ან ზარალში ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარიით ვადაზე ცვეთის ცვეთათუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის არის შემდეგი:

- ▶ საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ. 5 წელი

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება.

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. კომპანია თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათი მართვის კომპანიის მიერ ბიზნეს-მოდელზე. სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებიც არ შეიცავენ დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლებისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს 15-ით („ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ორგანიზაცია თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის ყიდვა-გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებასა და ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიასთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით ფინანსური აქტივი მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ის გაუფასურებას ექვემდებარება. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიას ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებსა და გაცემულ სესხებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-6 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო მოთხოვნები - მე-9 შენიშვნა;
- ▶ ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში - მე-4 შენიშვნა.

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში ფლობილი თანხებისთვის (ფული და ფულის ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 180 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ალიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების კომპანიას ნაწილის) ალიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებიდან ამოღება) უმეტესად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებულ უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და კომპანიის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, მოთხოვნები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით და სესხების და მოთხოვნების შემთხვევაში აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებასა და საიჯარო ვალდებულებებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სესხები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ ღირებულების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად სესხებს ეხება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

კომპანიის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებია კონტრაქტები, რომლებიც მოითხოვს გარანტიის მფლობელის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადახდის დაგვიანების გამო. ისეთი ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც შემდგომ კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უმაღლესი ოდენობით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც არსებითად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთჩათვლა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთჩათვლას ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(კ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის გაუფასურების დასადგენად მისი წლიური შემოწმება საჭირო, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდიდება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან კომპანიის აქტივების მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ლ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიასთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც არსებული გარემოებებისთვის შესაფერისია და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად - არაემპირიულ მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებებში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებებში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებების შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(ნ) ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან ანაზრებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფული და ფულის ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზრებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი კომპანიას ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად ითვლება.

(ო) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯი წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში ანაზღაურების თანხის გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

კომპანია გაცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ამ რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. თავდაპირველად შეფასებულ გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები ყოველწლიურად გადაისინჯება.

კომპანია განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებულ აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(პ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან შეიცავს) თუ არა იჯარას, იჯარის დასაწყისში ხდება, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის განსაზღვრული შეთანხმებაში.

2019 წლის 1 იანვრამდე კომპანიას იჯარებისთვის შემდეგი სააღრიცხვო პოლიტიკა ჰქონდა:

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) იჯარა (გაგრძელება)

კომპანია, როგორც მოიჯარე

აქტივის კლასიფიცირება ხდება ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად იჯარის საწყისი თარიღით. იჯარა, რომელიც კომპანიას გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს, კლასიფიცირდება ფინანსურ იჯარად.

ფინანსური იჯარა კაპიტალიზდება იჯარის დაწყებისთანავე იჯარის საწყისი თარიღისთვის საიჯარო ქონების სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებას შორის უმცირესით. საიჯარო გადასახადები ნაწილდება ფინანსურ დანახარჯებსა და საიჯარო ვალდებულების შემცირებას შორის იმგვარად, რომ წარმოიქმნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯების აღიარება ხდება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

იჯარით გადაცემული აქტივი ცვდება მისი სასარგებლო გამოყენების მთლიანი ვადის განმავლობაში. ამის მიუხედავად, თუ ნაკლებ სავარაუდოა კომპანიას მიერ საიჯარო ვადის ბოლოსთვის საკუთრების შეძენა, აქტივი ცვდება სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესი ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა არის ისეთი ტიპის იჯარა, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს ფინანსურ იჯარად. საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

კომპანიამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი მიიღო - „ფასს 16 - იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვრიდან და მისი იჯარებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა არის შემდეგი:

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარებისა და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდებისა და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

(i) გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, შემდგომ თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და ერგება საიჯარო ვალდებულებების კონკრეტულ გადაფასებას. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, შემდეგი სახით:

► მიწა 10 წელი

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის კომპანიაზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში (კ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) იჯარა (გაგრძელება)

(iii) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანებები, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა კომპანიის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიას, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას.

რამდენიმე ქონების იჯარა მოიცავს ცვლად გადახდის პირობებს, რომლებიც, თავის მხრივ მაღაზიიდან გენერირებულ გაყიდვებს უკავშირდება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებიც და საიჯარო ვალდებულებებიც განცალკევებული ერთეულების სახით არიან წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას საოფისე ფართის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის, ასევე, ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე ფართის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

კომპანიამ პირველად გამოიყენა ფასს 16 „იჯარა“. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტის მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2019 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებებზე. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს 16 - „იჯარა“

ფასს 16 ჩაანაცვლებს ბასს 17-ს „იჯარა“, ფასიკ 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ეს სტანდარტი განსაზღვრავს იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპებს და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე.

კომპანიამ მიიღო ფასს 16, მიღების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. კომპანიამ სტანდარტი გამოიყენა მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში იჯარებად განისაზღვრა ბასს 17 და ფასიკ 4-ის გამოყენებით. კომპანიამ ასევე გადაწყვიტა გამოეყენებინა აღიარებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომლებსაც დაწყების თარიღში აქვთ 12 ან ნაკლები თვეები საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას (მოკლევადიანი იჯარა), ასევე საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალფასიანია (დაბალი ღირებულების მქონე აქტივები).

კომპანიის ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება არ მოახდინოს შედარებადი ინფორმაციის გადაანგარიშება 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდებისთვის და შესაბამისად:

- ▶ შედარებადი ინფორმაცია იჯარების შესახებ განხილულია ბასს 17-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნების შესაბამისად;

2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის ცვლილება აღიარდება კაპიტალში ცვლილებების საბოლოო ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. ამგვარი ცვლილების თანხა კომპანიისთვის წარმოადგენს გაუნაწილებელი მოგების შემცირებას 17 ლარის ოდენობით.

ფასს 16-ის მიღების ეფექტი არის შემდეგი:

კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების გავლენა (ზრდა/(კლება)) 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	კომპანია
აქტივები	
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	669
სულ აქტივები	669
კაპიტალი	
გაუნაწილებელი მოგება	(17)
სულ კაპიტალი	(17)
ვალდებულებები	
საიჯარო ვალდებულებები	686
სულ ვალდებულებები	686

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში (გაგრძელება)

(ბ) სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

2019 წლის 1 იანვარს ამოქმედდა შემდეგი ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები:

- ▶ ფასიკ 23-ის ინტერპრეტაცია: „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს 9-ში: ფასს 9-ის საფუძველზე საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით, სავალ ინსტრუმენტი შესაძლოა შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით;
- ▶ ცვლილებები ბასს 19-ში: „გეგმის შეცვლა, შეკვეცა ან საბოლოო ანგარიშსწორება“;
- ▶ ცვლილებები ბასს 28-ში: „გრძელვადიანი ინტერესები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“;
- ▶ ყოველწლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წლების ციკლი - ფასს 3 „საწარმოთა გაერთიანება“, ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობა“, ბასს 12 „მოგებიდან გადასახადები“, ბასს 23 „ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები“.

ამ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებს მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვთ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შემდგომი დაგეგმვით აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

- ▶ ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7-ის ცვლილება - „საპროცენტო განაკვეთის შედარების რეფორმა“ ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ბასს 1 და ბასს 8-ის ცვლილება - „ტერმინის „არსებითი“ განმარტება“ ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ „ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები“ ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ცვლილებები ფასს 10-სა და ბასს 28-ში „აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“
- ▶ ფასს 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“, ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან
- ▶ ბასს 1-ის 69-დან 76-მდე პუნქტების ცვლილება - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა (ცვლილება) მოკლე და გრძელვადიანი ვალდებულებების კლასიფიცირების მოთხოვნების განსასაზღვრად.
- ▶ ფასს 16-ის („იჯარა“) ცვლილება - „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა“ (გამოიცა 2020 წლის 28 მაისს) ძალაშია 2020 წლის 1 ივნისიდან.
- ▶ ფასს 17 – „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (გამოცემული 2017 წლის 18 მაისს); მათ შორის ფასს 17-ის ცვლილება (გამოცემული 2020 წლის 25 ივნისს) ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ფასს 4-ის („სადაზღვევო ხელშეკრულებები“) ცვლილება - ფასს 19-ის გადადება (გამოცემული 2020 წლის 25 ივნისს) ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ფასს 3-ის („საწარმოთა გაერთიანება“), ბასს 16-ის („ძირითადი საშუალებები“; ბასს 37-ის („ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“) ცვლილება; ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ბასს 16 („ძირითადი საშუალებები“) კომპანიას უკრძალავს ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან გამოქვითოს იმ გასაყიდი ერთეულებიდან მიღებული თანხები, რომლებიც იწარმოება კომპანიის მიერ აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის მომზადების პროცესში. ამის ნაცვლად, კომპანია აღიარებს გაყიდვიდან ამგვარ ამონაგებ თანხას და დაკავშირებულ ხარჯებს მოგებაში ან ზარალში; ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან.

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

- ▶ ბასს 37 („ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“) განსაზღვრავს, რა ხარჯებს ითვალისწინებს კომპანიას ხელშეკრულების ზარალიანობის შეფასებაში. ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ყოველწლიური გაუმჯობესებები უმნიშვნელოდ ცვლიან ფასს 1-ს („ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“), ფასს 9-ს („ფინანსური ინსტრუმენტები“), ბასს 41-ს („სოფლის მეურნეობა“) და ფასს 16-ის („იჯარა“) თანმდევ გამოსახულებებს. ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ბასს 1-ის ცვლილება „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“: აქტივების მოკლე ან გრძელვადიანად კლასიფიკაცია (გამოიცა 2020 წლის 23 იანვარს) - ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან (ბასს-მ გამოსცა წინასწარი პროექტი ძალაში შესვლის თარიღის 2023 წლის 1 იანვრამდე გადასატანად).

მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიას ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებებში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათიდან გამომდინარე, შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიას სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახულ თანხებზე.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები, ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გაერმოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან ვითარებების ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

კომპანია იყენებს რეზერვების მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

რეზერვების მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება კომპანიას განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს. თუმცა კომპანია აღნიშნულ ინფორმაციას ამატებს სამომავლოდ მოსალოდნელ გადახდების ისტორიას. შესაბამისად, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის სტატისტიკა დაკორექტირებულია აღნიშნული თარიღის შემდგომ დაბრუნებული თანხების ისტორიით.

წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთების, საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანაფარდობის დადგენა მნიშვნელოვანი შეფასებაა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა მგრძნობიარეა ვითარებების და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების ცვლილებების მიმართ. კომპანიას საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტობრივი დეფოლტორების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ კომპანიას სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებთან და სახელშეკრულებო აქტივებთან დაკავშირებით, მოცემულია მე-9 შენიშვნაში.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების შეკეთებისა და გამოცვლის განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე კომპანიას ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას. წარმოადგენს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მის ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 68 ლარის (2018 წ.: 36 ლარი) ოდენობით. კომპანიამ ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 68 ლარის (2018 წ.: 36 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურებაზე მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლებული განახლების და შეწყვეტის შესაძლებლობით - კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ მოიჯარეს ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, კომპანიას შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი - ერთიდან ოთხ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, კომპანია მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანიამ გადააფასა იჯარის ვადას იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომელიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე. კომპანიამ გაითვალისწინა განახლების პერიოდი იჯარის პირობის შემადგენელი ნაწილის სახით, მიწის ნაკვეთების და შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის იჯარებისთვის.

კომპანიას ასევე რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება აქვს, რომლებიც შეწყვეტის შესაძლებლობას იძლევა. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის შეწყვეტის შესაძლებლობით, კომპანია მსჯელობას ეყრდნობა. კომპანიას არ აქვს განზრახული გამოიყენოს შეწყვეტის შესაძლებლობა მისი საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის.

საიჯარო ვალდებულებების დასაანგარიშებლად გამოყენებული ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება.

კომპანიას არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც კომპანიას მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივის ღირებულების მსგავსი ფასის მქონე აქტივის მისაღებად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში.

კომპანიამ ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი შეაფასა ემპირიული შემავალი ინფორმაციის (როგორც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“
 2019 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანიის გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები წარმოდგენილია მიწის კატეგორიაში.

	2019
თვითღირებულება	686
დაგროვილი ცვეთა	(17)
1 იანვრის მდგომარეობით	669
ცვეთის ხარჯი	(69)
თვითღირებულება	686
დაგროვილი ცვეთა	(86)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	600

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	686
საპროცენტო განაკვეთის გაზრდა	66
გადახდები	(112)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები	49
31 დეკემბრის მდგომარეობით	689
მიმდინარე	108
გრძელვადიანი	581

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი განხილულია 19-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

	2019
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთის ხარჯი	66
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	67
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები	49
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	182

8. მარაგები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით)	2,816	979
გადაცემის პროცესში მყოფი საქონელი (თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით)	2,578	3,456
სხვა	5	-
სულ მარაგები	5,399	4,435

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“
 2019 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	2,972	2,434
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(64)	(46)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,908	2,388

ანალიზი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით კომპანიისთვის 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	59	204	290	502	1,129	788	2,972
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	-	8	2	56	64
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0.00%	0.00%	0.00%	1.59%	0.18%	6.85%	2.15%

ანალიზი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით კომპანიისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	-	351	1,079	456	498	50	2,434
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	-	-	28	18	46
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	5.63%	35.66%	1.89%

მომრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2019	2018
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს	(46)	(84)
წლის ცვლილება / (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ადრე აღიარებული ანარიცხის აღდგენა) (მე-19 შენიშვნა)	(18)	38
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	(64)	(46)

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“
 2019 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	2,206	1,365
ნაღდი ფული სალაროში	2	4
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,208	1,369

კომპანია ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ძირითად ნაშთებს ფლობს ქართულ კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Standard and Poor's“-ის და „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული აქვთ BB- რეიტინგი.

მიმდინარე ანგარიშებს ერიცხებოდა წლიური 1%-7%. საპროცენტო შემოსავალმა ანაბრებზე 2019 წლის განმავლობაში შეადგინა 23 ლარი (2018 წ.: 15 ლარი), შესაბამისად.

11. სესხები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები - მიმდინარე წილი	-	2,002
მიმდინარე ვალდებულებები	-	2,002
სულ სესხები	-	2,002

სესხების მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

2018 წლის 1 იანვარს	3,851
სესხების აღება	6,212
საპროცენტო ხარჯი	250
გადახდილი პროცენტი	(245)
სესხების დაფარვა	(7,865)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა, ნეტო	1,311
2018 წლის 31 დეკემბერს	2,002
სესხების აღება	9,760
საპროცენტო ხარჯი	236
გადახდილი პროცენტი	(247)
სესხების დაფარვა	(11,939)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი, ნეტო	188
2019 წლის 31 დეკემბერს	-

12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო ვალდებულებები	4,960	2,649
გადასახდელი დივიდენტი	400	-
დარიცხული სახელოფასო ვალდებულება	74	71
სხვა	4	-
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	5,438	2,720

შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“
 2019 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან

	2019	2018
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	36,389	16,307
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	100	-
სულ შემოსავალი	36,489	16,307

კომპანიამ აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	2,908	2,388
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - მიმდინარე წილი	1,740	119

დებიტორული ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობოდ ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება კლიენტებისგან მიღებულ საზღაურად და ის წარმოადგენს კომპანიას ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ამ კლიენტებს.

14. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2019	2018
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(32,910)	(14,439)
გაწეული მომსახურების ღირებულება: შესყიდული მომსახურებები	(79)	-
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(32,989)	(14,439)

15. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	2018
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(372)	(266)
ცვეთა	(72)	-
საიჯარო ხარჯი	(43)	(69)
სამიწვინებო ხარჯი	(25)	(23)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(5)	(10)
სხვა ხარჯები	(29)	(7)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(546)	(375)

16. ფინანსური ხარჯები

	2019	2018
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ნეტო ზარალი	(287)	-
საპროცენტო ხარჯები	(237)	(250)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	(66)	-
საკომისიო ხარჯები	(20)	(9)
სულ ფინანსური ხარჯები	(610)	(259)

17. ფინანსური შემოსავალი

	2019	2018
ფინანსური გარანტიის გადაფასება	247	-
საპროცენტო შემოსავალი	57	21
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ნეტო შემოსულობა	-	139
სულ ფინანსური შემოსავალი	304	160

18. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლოში საქმის წარმოება

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიმძას სარჩელები. საკუთარი შეფასების და შიდა და გარე პროფესიონალური კონსულტაციის საფუძველზე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას, რომელიც ჯერ არ არის განსაზღვრული, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმებისა და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან აღებული სესხებისთვის:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მარაგები (მე-8 და მე-11 შენიშვნა)	-	4,435

თავდებობები

კომპანია აფორმებს თავდებობის ხელშეკრულებას ბანკების წინაშე დაკავშირებული კომპანიების ვალდებულებების გარანტირების მიზნით. თავდებობა გამოუთხოვადი რწმუნებულებაა იმისა, რომ კომპანია განახორციელებს გადახდას იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიაში შემავალი მისი რომელიმე კომპანია ან შშოხელი კომპანია ვერ დააკმაყოფილებს ვალდებულებებს. კომპანია არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

17. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

შემდეგი თავდებობები გაიცა ათასი აშშ დოლარის ოდენობით:

ემიტენტი	მოსარგებლე (ბენეფიციარი) – დაკავშირებული მხარეები	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
		მაქსიმალური რისკი	რისკის დაქვემდებარებული ოდენობები	მაქსიმალური რისკი	რისკის დაქვემდებარებული ოდენობები
შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“	შპს „თეგეტა მოტორსი“	50,000	6,028	50,000	26,745
შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“	შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	50,000	1,131	50,000	1,526
შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“	შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	50,000	1,903	50,000	826
შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“	1,000	-	1,000	743

31 დეკემბრის მდგომარეობით საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების და მისი მშობელი კომპანიის სასარგებლოდ გაცემული თავდებობების სამართლიანი ღირებულება 1,006 ლარით (2018 წ.: 1,253 ლარი) განისაზღვრა. 2019 წლის განმავლობაში მშობელმა კომპანიამ და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულმა საწარმოებმა დაფარა ამ ნასესხები სახსრების ნაწილი. კომპანიამ 247 ლარით შეამცირა შესაბამისი თავდებობის ანარიცხი. შემოსულობა ანაზღაურებიდან აღირიცხა ფინანსური შემოსავლის ნაწილის სახით.

19. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა კომპანიის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. კომპანიას აქვს უშუალოდ თავისი საოპერაციო საქმიანობის შედეგად მიღებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და გაცემული სესხები.

კომპანია გასწევს საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებება. კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო მოთხოვნები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზღაურებიდან გამომდინარე.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-9 შენიშვნა)	2,972	2,434
გაცემული სესხები	1,727	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-10 შენიშვნა)	2,206	1,365
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	6,905	3,799

სავაჭრო მოთხოვნები

კომპანიამ შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს მისაღები დავალიანების ვადების სისტემატიურ ანალიზს. კონტრაგენტის ლიმიტები დადგინდა საკრედიტო პირობების გამოყენებით. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი კომპანიას საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

18. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანიამ შეაფასა კლიენტების საკრედიტო რისკების მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკები, პროცედურები და კონტროლის მექანიზმები. კლიენტის საკრედიტო რეიტინგი ფასდება საფუძვლიანი საკრედიტო ანალიზით და ამ შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები.

გაუფასურების ანალიზი მსხვილი კლიენტებისთვის ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი რეზერვების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მაჩასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების, არსებული პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური ვითარების პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არის ხელმისაწვდომი. ზოგადად, სავაჭრო მოთხოვნა ჩამოიწერება, თუ ისინი ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენენ სამართალგამოყენების საგანს. კომპანია არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო მოთხოვნების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-9 შენიშვნაში წარმოდგენას.

მიმდინარე ანგარიშებზე და მოკლევადიან ანაზრებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზრები აქვს განთავსებული, ასევე, ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი სავაჭრო მოთხოვნების სტატუსიც.

კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ პირ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ სავაჭრო მოთხოვნების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკები წარმოიშობება (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტთან ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

კომპანია საკრედიტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და სესხების ვალუტებს და კომპანიას საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანია სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ბრიტანული გირვანქა-სტერლინგი.

18. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2019 წლის 31 დეკემბერი			2018 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულად- საკრედიტო ფინანსური აქტივები	ფულად- საკრედიტო ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულად- საკრედიტო ფინანსური აქტივები	ფულად- საკრედიტო ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	2,100	(691)	1,409	1	(11)	(10)
ევრო	359	(31)	328	15	(722)	(707)
გირვანქა სტერლინგი	255	(4,518)	(4,263)	15	(3,865)	(3,850)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობა, სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, კომპანიას სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში, ხოლო კომპანია ყველა სხვა ცვლადს მუდმივ პოზიციაში შეინარჩუნებს:

	2019	2018
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	141	(1)
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	(141)	1
ევროს 10%-იანი გამყარება	33	(71)
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	(33)	71
გირვანქა სტერლინგის 10%-იანი გამყარება	(426)	(385)
გირვანქა სტერლინგის 10%-იანი გაუფასურება	426	385

კომპანიის დაქვემდებარება სავალუტო რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არ არის წარმომადგენლობითი მნიშვნელობის წლის განმავლობაში ტიპური დაქვემდებარებისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც კატეგორიულად არის დაყოფილი, სახელშეკრულებო პროცენტის, გადაფასების და დაფარვის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები მიღებული სესხები	-	2,002

18. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დანაკარგების განუცდელად და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

კომპანია უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიოს საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები, საკმარისი სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

ქვემოთ, ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც დავალიანების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულია დარჩენილი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამოიცხადებს ურთიერთჩათვლის ხელშეკრულების გავლენას.

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ
იჯარის ვალდებულება	9	20	88	471	442	1,030
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	5,438	-	-	-	-	5,438
სულ მომავალი გადახდები	5,447	20	88	471	442	6,468

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ
სესხები	14	263	1,772	-	-	2,049
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,720	-	-	-	-	2,720
სულ მომავალი გადახდები	2,734	263	1,772	-	-	4,769

კომპანიას არ აქვს ოფიციალურად დადგენილი მიზნები კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

20. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები) ხასიათდება, ასევე ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება მათ რეალური ღირებულებას უახლოვდება.

ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხების რეალური ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

21. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ან ნაწილობრივი კონტროლით იმოქმედოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2019 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავაჭრო მოთხოვნები	–	–	1,661
ავანსები	–	–	3
გასაცემი ხელფასები	–	(7)	–

2018 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავაჭრო მოთხოვნები	–	–	805
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	–	–	(47)
გასაცემი ხელფასები	–	(20)	–

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგების თანხები დაფიქსირდა:

	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	–	–	1,624
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	–	–	36
საქონლის გასაყიდად შეძენა	–	–	(512)
ხელფასები და პრემიები	–	(58)	–
შემოსავალი ფინანსური თავდებობების გადაფასებიდან	–	–	247

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	–	–	706
საიჯარო ხარჯი	–	–	(26)
ხელფასები და პრემიები	–	(41)	–
საპროცენტო შემოსავალი	–	–	5
საპროცენტო ხარჯი	–	–	(7)
ფინანსური თავდებობების ვალდებულებების გაცემა	–	–	(1253)
გადახდილი დივიდენდები	–	–	(300)

22. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

კოვიდ-19-ის პანდემია

კორონავირუსის პანდემიის (კოვიდ-19) ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების გამო, მრავალმა ქვეყანამ, მათ შორის საქართველომ, საკარანტინო ღონისძიებები გაატარა, რასაც მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ბაზრის მონაწილეთა ბიზნეს-საქმიანობების დონესა და მასშტაბებზე. მოსალოდნელია, რომ თავად პანდემიამ და მისი შედეგების მინიმუმებისთვის გატარებულმა ღონისძიებებმა იმოქმედონ სხვადასხვა მრეწველობაში ფუნქციონირებადი კომპანიების საქმიანობებზე. კომპანია პანდემიას აფასებს როგორც არაკორექტირებად მოვლენას ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ, რომლის რაოდენობრივი გავლენა ვერ შეფასდება მოცემული მომენტისთვის, სანდოობის სათანადო ხარისხით.

კომპანიამ მიმდინარე კრიზისული პერიოდი კარგ ფინანსურ პირობად აქცია და გონივრულად მოქმედებდა ეპიდემიის და მასთან დაკავშირებული ვითარების გავლენის შესამსუბუქებლად. წინასწარ ანაზღაურებული მარაგების გამო, კომპანიამ შესაძლო საქონლის მისი კლიენტებისთვის მიწოდება და შესაბამისი ადამიანური რესურსების, მაღალი ორგანიზაციული სტანდარტების შენარჩუნება, რამაც კომპანიის რეგულაციებთან და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ყველა სიფრთხილის ზომასთან შესაბამისობა უზრუნველყო.